Torek, 11. junij 2013

PRIPOROČILA

EVROPSKI PARLAMENT

P7_TA(2013)0234

68. zasedanje generalne skupščine Organizacije združenih narodov

Priporočilo Evropskega parlamenta Svetu z dne 11. junija 2013 o 68. zasedanju generalne skupščine Organizacije združenih narodov (2013/2034(INI))

(2016/C 065/23)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji (PEU), zlasti členov 21 in 34 Pogodbe,

— ob upoštevanju predloga priporočila Svetu o 68. zasedanju generalne skupščine Organizacije združenih narodov (OZN) Alexandra grofa Lambsdorfskega v imenu skupine ALDE (B7-0083/2013),

— ob upoštevanju Sklepa Sveta 2011/168/SZVP z dne 21. marca 2011 o Mednarodnem kazenskem sodišču in razveljavitvi Skupnega stališča 2003/444/SZVP,

— ob upoštevanju prednostnih nalog EU za 67. zasedanje generalne skupščine OZN, ki jih je Svet sprejel 23. julija 2012 ([1]),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 10. septembra 2003 z naslovom „Evropska unija in Združeni narodi: izbira večstranskosti“ (COM(2003)0526),

— ob upoštevanju 67. zasedanja generalne skupščine OZN, zlasti njenih resolucij o pogodbi o trgovini z orožjem ([2]), štiriletnem celovitem pregledu politike operativnih dejavnosti za razvoj sistema Združenih narodov ([3]), svobodi vere in verovanja ([4]), spodbujanju demokratičnega in enakopravnega mednarodnega reda ([5]), krepitvi mednarodnega sodelovanja na področju človekovih pravic ([6]), načelu pravne države na državni in mednarodni ravni ([7]) in ženskah, razoroževanju, neširjenju in nadzoru nad oborožitvijo ([8]),

— ob upoštevanju resolucije generalne skupščine OZN z dne 3. maja 2011 o sodelovanju Evropske unije pri delu Združenih narodov ([9]),

— ob upoštevanju resolucije generalne skupščine OZN z dne 31. oktobra 2003, s katero je bila sprejeta konvencija OZN proti korupciji ([10]),

— ob upoštevanju resolucije varnostnega sveta Združenih narodov 1325 o ženskah, miru in varnosti, sprejete 31. oktobra 2000,

([1]) Svet Evropske unije, 9820/1/12.
([2]) Resolucija generalne skupščine OZN A/RES/67/234.
([3]) Resolucija generalne skupščine OZN A/RES/67/226.
([4]) Resolucija generalne skupščine OZN A/RES/67/179.
([5]) Resolucija generalne skupščine OZN A/RES/67/175.
([6]) Resolucija generalne skupščine OZN A/RES/67/169.
([7]) Resolucija generalne skupščine OZN A/RES/67/97.
([8]) Resolucija generalne skupščine OZN A/RES/67/48.
([9]) Resolucija Generalne skupščine OZN A/RES/65/276.
([10]) Resolucija Generalne skupščine OZN A/RES/58/4.

— ob upoštevanju resolucije Sveta ZN za človekove pravice z dne 5. julija 2012 o spodbujanju, varstvu in uživanju človekovih pravic na internetu, ki priznava pomen varstva človekovih pravic in prostega pretoka informacij na internetu,

— ob upoštevanju svojega priporočila Svetu z dne 13. junija 2012 o 67. zasedanju generalne skupščine Združenih narodov ([1]),

— ob upoštevanju svojega priporočila Svetu z dne 18. aprila 2013 o načelu Združenih narodov „odgovornost zaščititi" (R2P) ([2]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. maja 2011 o EU kot globalnem akterju: njena vloga v mednarodnih organizacijah ([3]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. julija 2011 o zunanjih politikah EU v prid demokratizaciji ([4]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. februarja 2013 o 22. zasedanju Sveta Združenih narodov za človekove pravice ([5]),

— ob upoštevanju poročila skupne delegacije Odbora za zunanje zadeve in Pododbora za človekove pravice na 67. zasedanju generalne skupščine OZN z dne 28. in 29. oktobra 2012,

— ob upoštevanju člena 121(3) in člena 97 Poslovnika,

— ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve in mnenja Odbora za razvoj (A7-0202/2013),

A. ker je ob naraščajoči globalizaciji in medsebojni povezanosti držav in družb vedno večja potreba po skupnih pravilih in mehanizmih za sprejemanje odločitev, da bi se skupaj spoprijeli z novimi svetovnimi izzivi, vedno večje pa so tudi možnosti zanje;

B. ker razdrobljenost sprejemanja odločitev po svetu in množenje mednarodnih in nadnacionalnih forumov na novo zapletata mednarodne odnose;

C. ker se EU zavzema za učinkovito večstranskost, pri čemer je v njenem središču kot močna organizacija celoten sistem OZN; ker je OZN v središču svetovnega upravljanja;

D. ker je trdno in stabilno partnerstvo med EU in OZN pomemben temelj in prispeva k delovanju OZN v okviru vseh treh stebrov – miru in varnosti, človekovih pravic in razvoja –, EU pa mora v tem okviru izpolniti svojo odgovornost za skupno reševanje svetovnih izzivov;

E. ker so spoštovanje, spodbujanje in varovanje univerzalnosti in nedeljivosti človekovih pravic temelji delovanja EU na mednarodni ravni; ker sta demokracija in pravna država stebra trajnega miru, saj zagotavljata človekove pravice in temeljne svoboščine;

1. Na Svet naslovi naslednja priporočila:

EU kot globalni akter

(a) naj zagotovi stalno usklajenost in prepoznavnost EU kot globalnega akterja v OZN; naj okrepi zmogljivosti EU za usklajeno, hitro in celovito posredovanje na svetovni ravni in za dosledno in pravočasno delovanje; naj zagotovi polno izvajanje resolucije generalne skupščine OZN z dne 3. maja 2011 o sodelovanju Evropske unije pri delu Združenih narodov;

([1]) Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0240.
([2]) Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0180.
([3]) Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0229.
([4]) Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0334.
([5]) Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0055.

(b) naj spodbuja učinkovito večstranskost z izboljšanjem reprezentativnosti, preglednosti, odgovornosti, učinkovitosti in uspešnosti OZN, da bi s tem izboljšali njeno delovanje na terenu; naj opozori, da je treba vzpostaviti novo institucionalno ravnovesje med vse večjo vlogo skupine G-20, Združenimi narodi in njihovimi agencijami ter tudi mednarodnimi finančnimi institucijami;

(c) naj začne bolj dejavno sodelovati s strateškimi in drugimi dvostranskimi in večstranskimi partnerji za spodbujanje učinkovitega reševanja težav in, kjer je to mogoče, deluje v smeri skupnih naporov za doseganje boljših rezultatov;

EU in upravljanje na svetovni ravni

(d) naj izboljša sodelovanje s partnerji za večjo učinkovitost in usklajenost OZN kot organizacije za 21. stoletje;

(e) naj spodbuja celovito in sporazumno reformo varnostnega sveta OZN (VSZN); naj predloži konkreten predlog, kako bi kot osrednji dolgoročni cilj EU dobili skupni sedež EU v razširjenem VSZN; naj prevzame pobudo, da bodo države članice EU oblikovale skupno stališče v zvezi s tem; naj nadalje spodbuja preglednost in boljšo usklajenost politik in stališč članic VSZN, ki prihajajo iz EU; naj zagotovi, da tiste države članice EU, ki imajo stalni sedež v VSZN podpirajo mnenja in stališča Unije kot sredstva EU za usklajeno delovanje v VSZN;

(f) naj si še naprej usklajeno prizadeva za krepitev vloge in avtoritete generalne skupščine OZN ter njeno uspešnost in učinkovitost, med drugim tudi z izboljšanjem svojih metod dela;

(g) naj pospešuje bolj institucionalizirano sodelovanje drugih zainteresiranih strani (predstavnikov civilne družbe in akademskega sveta) pri delu generalne skupščine OZN; naj okrepi sistem OZN s širšim in večjim sodelovanjem civilnih strokovnjakov;

(h) naj spodbuja izvajanje obveznih razkritij plačil nadnacionalnih družb za vsako državo posebej, in sicer v bančnem in ekstraktivnem sektorju, ki so ustanovljene ali ki kotirajo na finančnih trgih v nacionalnih jurisdikcijah partneric;

Mir in varnost

(i) naj spodbuja vključitev vidika izgradnje miru v operacije ohranjanja miru in izboljša usklajevanje med temi operacijami in ekipami OZN v posameznih državah in razvojnimi akterji;

(j) naj sodeluje pri krepitvi vloge in zmogljivosti regionalnih organizacij pri ohranjanju miru, preprečevanju konfliktov, civilnem in vojaškem kriznem upravljanju in reševanju konfliktov; naj spodbuja skupne ocenjevalne misije ter okrepi sodelovanje med EU in njenimi partnericami (tudi z Afriško unijo in podregionalnimi organizacijami, Natom, OVSE, Zvezo jugovzhodnih azijskih držav (ASEAN), ekonomskim odborom za Latinsko Ameriko in Karibe (CELAC), Arabsko ligo itn.) pri preprečevanju konfliktov in v postkonfliktnih državah;

(k) na zahtevo naj Združenim narodom zagotovi podporo bojnih skupin EU za misije za uveljavljanje miru in za države članice, da bi polno sodelovale v njihovi uporabi za misije, ki jih je odobril varnostni svet ali generalna skupščina Združenih narodov;

(l) naj zagotovi, da mandati misij za ohranjanje miru odražajo potrebo po podpiranju postopkov, povezanih z volitvami, vključno z misijami za opazovanje volitev;

(m) naj si prizadeva, da se načelo odgovornosti zaščititi uveljavi kot nova norma mednarodnega prava v obsegu, za katerega so se članice OZN sporazumele na svetovnem vrhu leta 2005;

(n) naj zagotovi, da bodo morebitne prihodnje spremembe in uporabe načela odgovornosti za zaščito dosledne in povsem skladne z mednarodnim humanitarnim pravom, istočasno pa si je treba prizadevati za možnost univerzalne uporabe kot orodja za preventivno diplomacijo in gonilno silo za človeški razvoj;

(o) naj nadalje ukrepa na podlagi predlogov Parlamenta v njegovem priporočilu Svetu o načelu OZN „odgovornost zaščititi“ („R2P“) ([1]) in naj skupaj s partnerji zagotovi, da bo koncept odgovornosti zaščititi osredotočen na preprečevanje, zaščito in obnovo po koncu konfliktov v primerih zaskrbljujočih dogodkov genocida, etničnega čiščenja, vojnih zločinov ali zločinov proti človeštvu, vendar se nikoli ne bo uporabljal kot izgovor za uresničevanje posameznih ali nacionalnih interesov ali interesov mednarodnih koalicij, ki temeljijo na geostrateških ali ekonomskih interesih s ciljem spremembe režima; naj pomaga državam pri izgradnji tovrstnih zmogljivosti;

(p) naj razvije merila, ki bi jih bilo treba upoštevati pri izvajanju načela odgovornosti zaščititi, zlasti tretjega stebra, vključno z vojaškimi posredovanji, kot so sorazmernost, predhodna jasnost o ciljih politike in uporaba temeljitih ocen učinka;

(q) naj okrepi vlogo EU kot globalnega političnega akterja, ki bo odigral dejavno vlogo v preventivni diplomaciji;

(r) naj zahteva od vseh strani, državnih ali nedržavnih akterjev, neposredno ali posredno udeleženih v oboroženih konfliktih, da v celoti spoštujejo mednarodne obveznosti, vključno z obveznostjo zagotavljanja humanitarne pomoči tistim, ki jo potrebujejo, s posebnim poudarkom na zaščiti civilistov, in naj se zavzemajo za mirno in diplomatsko reševanje vseh sporov;

(s) naj podpre resoluciji varnostnega sveta ZN 1325 (2000) in 1820 (2008) o ženskah, miru in varnosti; naj poudari in zagotovi udeležbo žensk v mirovnih procesih; naj prizna potrebo po vključevanju vprašanj spola v preprečevanje konfliktov, operacije ohranjanja miru, humanitarno pomoč in obnovo po konfliktih;

(t) naj sodeluje z OZN v boju proti svetovnim grožnjam za varnost, kot so širjenje jedrskega orožja, organizirani kriminal in terorizem; naj okrepi prizadevanja za dokončanje pogajanj o celoviti konvenciji o mednarodnem terorizmu;

(u) naj sodeluje z večstranskimi in dvostranskimi partnerji in tako odločno in uspešno povečuje pritisk, da bi se takoj končalo kršenje človekovih pravic in nasilja v Siriji; naj s partnerji, zlasti ZDA, Turčijo in Arabsko ligo, preuči vse možnosti za uveljavitev načela R2P za pomoč Sircem in za ustavitev prelivanja krvi; naj pritisne na sirsko vlado in vse vpletene v krizi, naj v celoti spoštujejo mednarodno humanitarno pravo ter humanitarnim organizacijam dopustijo hitro nudenje čezmejne humanitarne pomoči, osnovne javne storitve in poln dostop humanitarnih organizacij; naj pozove mednarodne partnerje k izpolnitvi svojih finančnih obveznosti, povezanih z zagotavljanjem pomoči sirskim beguncem in tako UNHCR in drugim organizacijam pomagajo zagotoviti potrebno pomoč; naj s partnerji preuči, kako bi lahko čim bolj zmanjšali učinek sirske krize na sosednje države;

(v) naj v skladu z ustreznimi resolucijami VSZN spodbuja prizadevanja te regije in mednarodne skupnosti, da poiščejo politično rešitev za konflikt v Maliju in podpirajo prehod v demokracijo z utrjevanjem institucij prehoda s spodbujanjem, med drugim tudi z mediacijo, vključujočega nacionalnega dialoga in sprave ter svobodnih, poštenih in preglednih volitev; naj podpre tudi pobude za ozemeljsko celovitost Malija in varnost malijskega prebivalstva; naj poudari pomen ohranjanja stabilnosti v regiji Sahela in preprečevanja negativnega vpliva na stabilnost držav v soseščini Malija; naj svoje ukrepe uskladi z regionalnimi in mednarodnimi partnerji, vključno z Afriško unijo in ECOWAS; naj podpre mirovno misijo pod vodstvom OZN in nalogo zagotavljanja vojaškega usposabljanja malijskih oboroženih sil v okviru EUTM Mali, in spodbuja države članice naj sodelujejo pri tem; naj še naprej zagotavlja pomoč MISMA

([1]) Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0180.

(Mission Internationale de Soutien au Mali – mednarodna podporna misija v Maliju);

(w) naj pozdravi dejstvo, da je generalna skupščina Združenih narodov 2. aprila 2013 sprejela pogodbo o trgovini z orožjem, ki bo veljala za širok nabor orožja, vključno s strelivom; naj dejavno spodbuja k hitremu podpisu, ratifikaciji ter učinkovitemu in splošnemu izvajanju pogodbe o trgovini z orožjem v vseh državah članica OZN, vključno z državami, ki so največje svetovne proizvajalke orožja; naj bo na čelu prizadevanj pri določanju najvišjih skupnih standardov, tudi v zvezi s stanjem človekovih pravic v državah prejemnicah za ureditev mednarodne trgovine z orožjem in boj proti nezakonitemu prekupčevanju, kar bo preprečevalo konflikte, zmanjšalo človeško trpljenje in korupcijo in izboljšalo mednarodni mir in varnost;

(x) naj okrepi svoja prizadevanja za izpolnjevanje večstranskih zavez za zmanjšanje količine jedrskega orožja;

Človekove pravice, demokracija in pravna država

(y) naj okrepi mednarodna prizadevanja, katerih cilj je zagotoviti, da se vse človekove pravice, opredeljene v konvencijah OZN, obravnavajo kot univerzalne, nedeljive ter medsebojno odvisne in povezane ter da se zagotavlja njihovo spoštovanje; naj nasprotuje poskusom spodkopavanja humanitarnega prava v boju proti terorizmu; naj spodbuja vključevanje človekovih pravic, vključno z digitalnimi svoboščinami in temeljnimi svoboščinami, v vse vidike dela OZN;

(z) naj si prizadeva okrepiti postopek splošnega rednega pregleda, tako da bi priporočila vključili v dvostranske in večstranske pogovore z državami članicami OZN, zlasti v dialoge OZN o človekovih pravicah; naj pripomore k vzpostavitvi okolja, v katerem bodo lahko NVO prispevale k različnim fazam postopka splošnega rednega pregleda;

(aa) naj se bori proti nestrpnosti, negativnim stereotipom, stigmatizaciji, diskriminaciji in spodbujanju nasilja; naj z globoko zaskrbljenostjo prizna, da se v različnih delih sveta pojavlja vse več nasilja proti članom verskih in drugih skupnosti;

(ab) naj obravnava omejevanje svobode tiska in medijev po vsem svetu in se bojuje proti nasilju do novinarjev in avtorjev spletnih dnevnikov ter naj varuje in spodbuja svobodo izražanja na spletu in drugje;

(ac) naj se zavzame za splošno podporo Rimskemu statutu Mednarodnega kazenskega sodišča (ICC) in si prizadeva za okrepitev delovnih zmogljivosti tega sodišča, da bi se zmanjšalo število nekaznovanih zločinov proti človeštvu;

(ad) naj spodbuja zavezanost mednarodnemu redu, temelječem na načelu pravne države, ki je nujen za mirno sobivanje držav ter za vzpostavitev odpornejših držav in trajnega miru; naj v zvezi s tem poudari, da so demokracija ter podpora in spoštovanje načela pravne države medsebojno povezani in bi jih zato morali spodbujati kot cilj zunanje politike EU;

(ae) naj okrepi podporo državam, ki zanjo zaprosijo, pri izvajanju njihovih mednarodnih obveznosti v obliki okrepljene tehnične pomoči, gradnje institucij ter krepitve zmogljivosti;

(af) naj spremlja priporočila politične deklaracije, sprejete na visokem srečanju o načelu pravne države septembra 2012, z nadaljnjimi ukrepi; naj podpre ustanovitev skupne svetovne kontaktne točke za načelo pravne države; naj v celoti podpre vlogo Skupine za pravno državo – usklajevanje in viri pri splošnem usklajevanju, tudi v izogib razdrobljenosti med službami (oddelek za politične zadeve, program OZN za razvoj itd.);

(ag) naj opozori, da je korupcija kršitev človekovih pravic in da je Evropska unija zahtevala izključno pristojnost za podpis Konvencije OZN proti korupciji; naj zahteva, da visoka predstavnica/podpredsednica predloži akcijski načrt EU proti korupciji za učinkovito spremljanje priporočil konvencije, na primer na podlagi obveznosti držav članic, da objavljajo in razširjajo informacije o korupciji; naj zagotovi kanale za poročanje o teh kršitvah ter pravni okvir za zaščito prič in sredstva za zagotavljanje sodelovanja civilne družbe;

Trajnostni razvoj

(ah) naj prispeva h krepitvi skladnosti politik za razvoj in odločnega boja proti revščini ter izboljšanju učinkovitosti razvojne pomoči, saj to ostaja ključno za doseganje razvojnih ciljev tisočletja;

(ai) naj v razvojne strategije vključi presojo in upravljanje zmanjševanja tveganja nesreč, da se zavarujejo človeška življenja in preživetje prebivalstva;

(aj) naj izboljša povezavo med nujno pomočjo, sanacijo, zmanjševanjem tveganja nesreč in razvojem in okrepi usklajenost med humanitarnimi in razvojnimi akterji, da bi zagotovili nepretrgano pomoč in utrdili odpornost, saj potrebo po tem nakazujejo ponavljajoče se prehranske krize na območju Sahela in v Afriškem rogu;

(ak) naj si prizadeva za celovito uveljavitev rezultatov konference Rio+20, med drugim s spodbujanjem trajnega razvoja kot vodilnega načela za dolgoročni svetovni razvoj; naj spoštuje mednarodne obveznosti EU in držav članic, da 0,7 % bruto nacionalnega dohodka namenijo za razvojno pomoč ne glede na učinke finančne in gospodarske krize na EU 27;

(al) naj sodeluje pri pravočasnem zagonu političnega foruma na visoki ravni za trajnostni razvoj, da bi uskladili stalni nadzor in ocenjevanje napredka pri doseganju zastavljenih ciljev;

(am) naj spodbuja vsesplošni dostop do vode in dostopne in trajnostne energetske storitve, saj so temeljnega pomena za izkoreninjenje revščine in za vključujočo rast;

(an) naj si usklajeno prizadeva za doseganje ciljev agende za razvojne cilje tisočletja po letu 2015; naj s pogajanji doseže en sam nabor ciljev za trajnostni razvoj, ki bodo imeli svetovni doseg in bodo usmerjeni k dejanjem, merljivi, časovno omejeni in ki jih bo mogoče enostavno predstaviti; naj stremi k ciljem, ki bodo vključevali trajnost, enakopravnost in upravljanje;

(ao) naj podpre pobudo predsednika generalne skupščine OZN, da predstavi civilni družbi razvojno agendo za obdobje po letu 2015 z organizacijo posebnega dogodka o dosežkih razvojnih ciljev tisočletja, ki bi potekal med 68. zasedanjem generalne skupščine OZN leta 2013 kot pomemben del posvetovanja s civilno družbo, saj bi ta dogodek lahko prispeval k povezavi ciljev trajnostnega razvoja in razvojnega procesa za obdobje po letu 2015 v „skupno pot“;

(ap) naj zahteva, da novi okvir za sodelovanje po letu 2015 spremlja predvidljiva in realistična agenda o financiranju, v skladu z dogovorjenimi cilji;

Svetovno medparlamentarno sodelovanje

(aq) naj spodbuja sodelovanje med vladami in parlamenti glede svetovnih vprašanj; naj krepi svetovno upravljanje in omogoči obsežnejše sodelovanje javnosti in parlamentov v dejavnostih OZN;

Splošno

(ar) naj okrepi nadaljnje ukrepanje na podlagi priporočil, ki jih je sprejel Parlament, vključno s pozivom Evropski službi za zunanje delovanje, naj Parlamentu poroča o izidu seje VSZN;

2. naroči svojemu predsedniku, naj to priporočilo posreduje Svetu ter visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko/podpredsednici Komisije, in v vednost Komisiji.